

Minister voor Medische Zorg en Sport
de heer drs. M.J. van Rijn
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
z2020-3418

Uw brief van
11 februari 2020

Onderwerp

Advies over algemene maatregel van bestuur Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza)

Geachte heer Van Rijn,

Bij brief van 11 februari 2020 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor het besluit, houdende regels ter uitvoering van de Wet toetreding zorgaanbieders (Uitvoeringsbesluit Wtza; hierna: het concept).

De AP heeft een aantal opmerkingen over het concept en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

Op grond van artikel 4, eerste lid, van de Wtza¹ dient een zorginstelling in bepaalde gevallen te beschikken over een toelatingsvergunning van de minister voor Medische Zorg en Sport (verder: de minister).

In de toelatingsprocedure kan de minister in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen een instelling verzoeken om een Verklaring omtrent gedrag (VOG)² te verstrekken.³ De (optionele) VOG-aanvraag is onderdeel van de fraudetoets behorend bij deze toelatingsprocedure.⁴

In dit concept wordt onder andere bepaald (a) voor welke natuurlijke personen en (b) in welke gevallen de minister een VOG kan vragen.

---

¹ Momenteel in behandeling bij de Eerste Kamer (Kamerstuk 34 767).

² Als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

³ Op grond van artikel 5, vierde lid, en artikel 7, tweede lid, van de Wtza.

⁴ Kamerstukken II 2016-2017, 34 767 nr. 3, p. 14-16.

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
z2020-3418

(a) Het gaat in beginsel om de eigenaar, bestuurder(s) of toezichthouder(s) van de instelling.⁵

(b) De VOG wordt alleen aangevraagd, indien de minister kennis heeft van feiten of omstandigheden op grond waarvan hij redelijkerwijs kan vermoeden dat niet of niet langer wordt voldaan aan de eisen voor het afgeven van een VOG.⁶ Deze “feiten en omstandigheden” zijn bijvoorbeeld “openbaar gemaakte bestuursmaatregelen van de NZa en IGJ, [...] goed onderbouwde berichten in de media, op internet of Kamervragen over een instelling, [...] [e]n goed onderbouwd signaal van een burger [...] [en] signalen [...] van de IGJ of de NZa in het kader van hun toezichthoudende taken”⁷.

Advies

Het gebruik van de VOG als screeningsinstrument heeft een hoge vlucht genomen.⁸ Het aanvragen van een VOG is allang geen uitzondering meer voor bepaalde risicovolle beroepen. Daarnaast zullen in de toekomst – naast het strafblad - in bepaalde gevallen⁹ mogelijk ook politiegegevens¹⁰ worden betrokken bij het VOG-onderzoek.¹¹ In dat geval kan een VOG straks niet alleen worden geweigerd als er een strafrechtelijke veroordeling is, maar ook indien relevante politiegegevens daartoe aanleiding geven. Daarmee is de maatschappelijke impact van de VOG-screening enorm toegenomen. De AP acht dit een zorgelijke ontwikkeling.

Het kan in het licht van die ontwikkeling een goed idee zijn om in afwijking van de heersende praktijk¹², uitsluitend een VOG aan te vragen als wordt vermoed dat de eigenaar, bestuurder(s) of toezichthouder van de zorginstelling die om toelating verzoekt, een strafblad heeft. Dit sluit ook beter aan op het AVG-beginsel van minimale gegevensverwerking.¹³

Het nadeel van een dergelijke werkwijze is echter dat een – mogelijk arbitrair – vooronderzoek op het ministerie nodig is om te bepalen of al dan niet een VOG moet worden aangevraagd.

---

⁵ Artikel 4, tweede lid. Zie ook Kamerstukken II 2016-2017, 34 767 nr. 3, p. 16.

⁶ Artikel 4, eerste lid.

⁷ Artikelsgewijze toelichting bij artikel 4.

⁸ In Nederland per jaar worden ruim 1 miljoen VOG's aangevraagd (<https://www.justis.nl/overjustis/cijfers/2019/vog.aspx>).

⁹ Namelijk voor een beperkte groep functies waarin sprake is van a. een bevoegdheid geweld te gebruiken; b. toegang tot gevoelige informatie bij de uitvoering van wettelijke taken op het terrein van openbare orde en veiligheid of handhaving van de rechtsoorde; of c. integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. Deze functies zullen nader worden gespecificeerd in een ministeriële regeling (nieuw artikel 35a Wjsg; zie verder noot 11). Het betreft hier overigens geen functies die in dit advies aan de orde zijn (eigenaar, bestuurder(s) of toezichthouder van de zorginstelling).

¹⁰ Artikel 1, onderdeel a, Wet politiegegevens.

¹¹ Wetsvoorstel Wijziging van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens in verband met het mogelijk maken van het in bepaalde gevallen weigeren van afgifte van een verklaring omtrent het gedrag op basis van politiegegevens. Het voorstel bewerkstelligt dat relevante politiegegevens een zelfstandige weigeringsgrond kunnen vormen voor de afgifte van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van natuurlijke personen (Kamerstukken II 2019-2020, 35 355).

¹² De heersende praktijk is dat wordt vastgesteld voor welke functies een VOG wordt vereist en dat vervolgens de VOG voor deze functies *altijd* wordt aangevraagd.

¹³ Artikel 5, eerste lid, onderdeel d, AVG.

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
z2020-3418

Volgens het concept zal een intern protocol worden vastgesteld dat bepaalt welke bronnen zullen worden geraadpleegd bij het vaststellen of al dan niet een VOG wordt opgevraagd. Hiermee wordt onder andere beoogd willekeur te voorkomen.¹⁴

Een protocol kan inderdaad waarborgen bieden tegen willekeur. Zo'n protocol zou dan niet uitsluitend moeten beschrijven welke bronnen worden geraadpleegd, maar ook in welke gevallen een vooronderzoek wordt gedaan, welke informatie wordt verzameld, welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van de informatie, wat er precies wordt vastgelegd in het onderzoeksdossier en voor hoe lang, en volgens welke maatstaven uiteindelijk wordt besloten al dan niet de VOG aan te vragen.

Bovendien dient dit protocol openbaar en bindend te zijn. Daarom ligt het voor de hand het protocol op te nemen in (lagere) regelgeving.

De AP adviseert bovenstaande elementen op te nemen in het protocol en dit protocol op te nemen in (lagere) regelgeving.

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

drs. C. E. Mur
Bestuurslid

---

¹⁴ Artikelsgewijze toelichting bij artikel 4.